

Ο προσευχόμενος νους ζητά ένωση με την καρδιά

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Άγιος Ιγνάτιος Brianchaninov

Κλείστηκαν οι θύρες των αισθημάτων: Η γλώσσα σωπαίνει, τα μάτια είναι σφραγισμένα, τ' αυτιά δεν ακούνε τίποτε απ' όσα συμβαίνουν γύρω μου. Ο νους, αποτινάζοντας τον ζυγό των γήινων λογισμών, ντύνεται την προσευχή και κατεβαίνει στον εσωτερικό θάλαμο της καρδιάς. Η θύρα, όμως, του θαλάμου είναι κλειστή. Παντού σκοτάδι, σκοτάδι απροσπέλαστο. Και ο νους, καθώς βρίσκεται σε απορία, αρχίζει να χτυπά με την προσευχή τη θύρα της καρδιάς. Στέκεται υπομονετικά μπροστά της και τη χτυπά· περιμένει· πάλι χτυπά· πάλι περιμένει· πάλι προσεύχεται... Καμιά απάντηση, καμιά φωνή δεν ακούγεται! Νεκρική ησυχία, ταφική σιωπή και ζοφερό σκοτάδι. Ο νους φεύγει από τη θύρα της καρδιάς λυπημένος, θρηνώντας πικρά και ζητώντας παρηγοριά. Δεν του επιτράπηκε να σταθεί μπροστά στον Βασιλέα των βασιλέων μέσα στο αγιαστήριο του εσωτερικού θαλάμου της καρδιάς.

— Γιατί; Γιατί απορρίφθηκες:

— Επειδή έχω πάνω μου τη σφραγίδα της αμαρτίας. Η συνήθεια να σκέφτομαι τα γήινα μου αποσπά την προσοχή. Δεν έχω μέσα μου δυνάμεις, γιατί δεν έρχεται να με βοηθήσει το Πνεύμα, το πανάγιο και πανάγαθο Πνεύμα. Αυτό αποκαθιστά την

ενότητα του νου, της καρδιάς και του σώματος, που διασπάστηκε με τη φοβερή πτώση του ανθρώπου. Μάταιες είναι οι προσωπικές μου προσπάθειες μόνες τους, χωρίς την παντοδύναμη, δημιουργική βοήθεια του Πνεύματος. Εκείνο, βέβαια, είναι απέραντα φιλόανθρωπο και πολυέλεο, αλλά η δική μου ψυχική ακαθαρσία δεν Το αφήνει να με πλησιάσει. Θα λουστώ, λοιπόν, στα δάκρυα, θα καθαριστώ από τις αμαρτίες μου με την Εξομολόγηση, δεν θα προσφέρω στο σώμα μου τροφή και ύπνο, που η πλησμονή τους γεννά στην ψυχή το σαρκικό φρόνημα. Ντυμένος όλος με τον θρήνο της μετάνοιας θα πλησιάσω τη θύρα της καρδιάς μου. Εκεί θα σταθώ η θα καθήσω σαν τον τυφλό του Ευαγγελίου και, υπομένοντας το βάρος και τη θλίψη που προξενεί το σκοτάδι, θα φωνάζω δυνατά σ' Εκείνον που μπορεί να με βοηθήσει: «Ελέησέ με!» (1).

Κατεβαίνει, λοιπόν, ο νους στον εσωτερικό θάλαμο της καρδιάς, στέκεται εκεί μπροστά και αρχίζει να φωνάζει δυνατά με δάκρυα. Μοιάζει μ' έναν τυφλό, που δεν βλέπει το αληθινό και ανέσπερο φως, και μ' έναν κωφάλαλο, που δεν έχει ούτε λαλιά ούτε ακοή πνευματική (2). Αισθάνεται ότι είναι πραγματικά τυφλός και κωφάλαλος, ότι στέκεται μπροστά στην πύλη της Ιεριχώ —της καρδιάς, που την κατοικούν οι αμαρτίες— και ότι περιμένει τη θεραπεία του από τον Σωτήρα, που δεν Τον βλέπει, που δεν Τον ακούει και που εντούτοις Τον φωνάζει, καθώς βρίσκεται στην τραγική αυτή κατάσταση. Το όνομά Του δεν το γνωρίζει- «Υιό του Δαβίδ» (3) Τον ονομάζει: Η σάρκα και το αίμα δεν μπορούν να τιμήσουν τον Θεό ως Θεό (4).

— Δείξτε μου τον δρόμο από τον οποίο θα περάσει ο Σωτήρας!

— Ο δρόμος αυτός είναι η προσευχή, όπως λέει σε κάθε άνθρωπο ο Θεός, το Πνεύμα του Θεού, με το στόμα του προφήτη: «Εμένα με δοξάζει η προσφορά υμνωδίας, και σ' όποιον βαδίζει αυτόν τον δρόμο θα δείξω τη σωτηρία μου» (5).

— Πέστε μου, πότε θα περάσει ο Σωτήρας; Το πρωί, το μεσημέρι η το βράδυ;

— «Να είστε άγρυπνοι, γιατί δεν ξέρετε ποιά μέρα θα έρθει ο Κύριος σας» (6).

Ο δρόμος είναι γνωστός, μα η ώρα άγνωστη! Θα μείνω έξω από την Ιεριχώ, όρθιος η καθισμένος στην πύλη της πόλης, έχοντας στον νου μου τα λόγια του αποστόλου Παύλου: «Ο Ιησούς, για να εξαγνίσει τον λαό Του με το ίδιο Του το αίμα, θανατώθηκε έξω από την πύλη. Ας πάμε. Λοιπόν, κι εμείς κοντά Του, έξω από το στρατόπεδο (δηλαδή τον κόσμο της αμαρτίας), και ας υποστούμε τον ίδιο μ' Αυτόν εξευτελισμό» (7).

Ο κόσμος παρέρχεται (8), τίποτα δεν είναι μόνιμο σ' αυτόν ούτε καν με πόλη δεν πρέπει να τον παρομοιάζουμε, αλλά μάλλον με χωριό. Θ' αφήσω, λοιπόν, την

περιουσία μου, στην οποία έχω προσκολληθεί και την οποία όλοι εγκαταλείπουν όταν πεθαίνουν, συχνά και πριν πεθάνουν. Θ' αφήσω τις τιμές και τη δόξα, που χάνονται. Θ' αφήσω τις ηδονές των αισθήσεων, που αφαιρούν κάθε ικανότητα για πνευματικές ασκήσεις και ενασχολήσεις. «Γιατί δεν έχουμε εδώ μόνιμη πολιτεία, αλλά λαχταρούμε τη μελλοντική» (9), η οποία πρέπει να αποκαλυφθεί από τώρα στην καρδιά μου με το έλεος και τη χάρη του Θεού, του Σωτήρα μου.

Όποιος δεν ανέβει πνευματικά στη μυστική Ιερουσαλήμ πριν από το τέλος της επίγειας ζωής του, αυτός δεν μπορεί να έχει τη βεβαιότητα ότι θα επιτραπεί στην ψυχή του, μετά την έξοδό της από το σώμα, να μπει στην ουράνια Ιερουσαλήμ. Το πρώτο είναι προϋπόθεση του δευτέρου (10).

1. Λουκ. 18:38, 39.

2. Πρβλ. Μαρκ. 7:32.

3. Λουκ. 18:39.

4. Πρβλ. Α Κορ. 15:50.

5. Ψαλμ. 49:23.

6. Ματθ. 24:42.

7. Εβρ. 13:12-13.

8. Α' Ιω. 2:17.

9. Εβρ. 13:14.

10. Πρβλ. Οσίου Ησυχίου του Πρεσβυτέρου. Προς Θεόδουλον λόγος ψυχωφελής και σωτήριος περί νήψεως και αρετής κεφαλαιώδης, δ', ριζ'.

Πηγή: agiazoni.gr